

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7:50
» ostalo inozemstvo . . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravnistvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvo lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 7. junija 1918.

Št. 23.

Slovenski tabor v Družmirju.

Predpriprave za shod.

Družmirje je lična vas tik mesta Šoštanj. Ljudstvo je želelo shod. Priprave za shod, da sprejme domačin svojega domačina na lepi slovenski zemlji, so bile naravnost velikanske. Že nekaj dni so pletle gospodične in dekleta krasne vence, da ozaljšani prostori in ovenčani domovi sprejmejo Jugoslovane v gostoljubni kraj. Možje in fantje so postavili tri velikanske mlaje, izmed katerih je bil mlaj na zborovališču 33 metrov visok. Slovenske trobojnice so plapolale od dreves, katera so videli potniki po celi dolini. Na vseh hišah so visele slovenske in cesarske zastave. Veselje je navdajalo stare in mlade, da se jim je posrečilo podati tako lepo lice slavnemu Družmirju.

Prepoved shoda.

Velika žalost se je polastila vseh, ko so zvedeli, da je vlada shod prepovedala. Poparjeni so bili vsi in nevoljni ter ugibali, kaj bode. Slovenjegraško glavarstvo je v zadnjem trenutku prepovedalo shod, utemeljujoč to prepoved s trditvijo, da je »mir in red v nevarnosti«. Nemškutarji so kar besneli že ves teden in tekali v Slovenjgradec in v Gradec k namestniku Claryju ter zahtevali, da mora shod prepovedati. To se jim je posrečilo. Poslanec dr. Verstovšek se je radi prepovedi pritožil in vložil ugovor v Gradec in na Dunaj. Seveda ni dobil do srede nobenega odgovora. Vsega ljudstva ni bilo mogoče več obvestiti o prepovedi, skrbeli pa so za to uradi. Oni so hitro naznanili prepoved v nemških listih, kateri so bili posneti v zadnjem trenutku še v »Slov. Narodu« in »Slovincu«. Povabljeni poslanci se vsled prepovedi shoda niso pripeljali v Družmirje, pač pa je došel poslanec dr. Verstovšek v svoj okraj, ker je bil prepričan, da se bodo zbrale velikanske množice ljudstva. In ni se varal. Že v sredo popoldan je bil praznik v Družmirju. Domači so dobili nov pogum, ko je prišel poslanec med nje.

Podlistek.

Kako je Kotik zboljševal svet.

Angleško. spisal Rudyard Kipling. [8

„To moram zvedeti!“ je dejal Kotik in tekkel je tako hitro, da mu je sape zmanjkalo.

„Oh!“ je vpil Patalamon. „Beli tulenaj teče za nami! To je prvič, da gre tulenaj prostovoljno v klavnico!“

„Pšt! Tiho! Za Boga, ne oziraj se!“ je svaril Kerik. „Zdaj vem, da je duh Zaharova . . . Spreminja obraz . . . Videl sem rdečo brazgotino preko nosa . . . To je dovolj čudno . . .“

Prostor, kjer so bile klavnice, ni bil daleč od brega. Vendar pa so tulnji rabili do tja celo uro. Prav počasi jih je Kerik gnal, ker živali se ne dadó tako lahko iz kože dejati, ako so preveč zasople. Počasi so stopale, korak za korakom, mimo Dumbarjeve lesene hiše in mimo prostora, kjer je medvedjemočni Marlin z na znotraj obrnjenimi nogami prestopical, da je sol za kože mešal.

Stokajoč in pihajoč je sledil Kotik. Debelo je gledal in mislil, da je že prišel na konec sveta, ker nikdar se še ni upal tako daleč v deželo. Kerik pa se je vsedel s svojim sinom na kamen; tudi tulnji so postali in siva megla se je vlegla nanje ter vse z bleščočimi kapljicami pokrila. Komaj pa je preteklo pol ure, so se prikazale postave dvanajsterih mož skozi meglo. Vsi so imeli težke, z železom podkovane kije na ramah; Kerik jim je šel naproti in pokazal jim je nekaj tulnjev,

katero so njihovi tovariši obgrizli ali pa so trpeli vsled napora dolge poti.

Kotik se je tresel po vsem životu, ko so nato možje nekatere njegovih dobrih prijateljev z nogami brcnili v stran. Nato pa se je zaslišalo bum! bum! in močni kijeви udarci so padali na drobeče se glave. Kotik je hotel zbežati, pa noge ga niso nesle. Ali oči so mu stoprav stopile iz jamic, ko je videl, kako so njegovim starim tovarišem z velikimi noži razparali telo in potegnili krvavo kožo preko telesa. Kože so potem zmetali nakup; ta je postajal večji in večji in duh kož je Kotika ščegetal v nosu kot tisoč ostrih koščic. In z največjim naporom se je Kotik premaknil od mesta, se obrnil ter tekkel nazaj k morju. Ni ga strpelo več na suhem in preje ni obstal, dokler ni z mogočne pečine kar čez glavo skočil v morje. Tam je ležal v hladnih valovih in stokal.

„Kaj hočeš tu?“ je osorno vprašal morski lev, ker ta pečina je slišala njegovemu rodu in njegov rod se je od tulnjev večinoma ločil po primerni oddaljenosti.

„O-o-o!“ je jadikoval Kotik. „Vse holuzike bodo pobili, vse, vse!“

Morski lev je za trenotek prisluhnil v deželo.

„Neumnost!“ je dejal. „Tvoji tovariši napravljajo tak hrup kot so ga vedno. Videl si morda starega Kerika, kako je gnal čredo odtod? To dela že trideset let sem!“

„O! Kako grozno! Kako strašno!“ Mogočen val je nakrat pljusnil preko Kotika in bi ga bil skoro odnesel, ker premalo je bil Kotik pazljiv. Pa hitro se je uprl nasproti, parkrat udaril z nogami ter stal pred pečino.

„Dobro! Za enoletnega dečaka si to izvrstno napravil!“ je dejal morski lev, ki je imel posebno veselje do plavanja. „Vidiš, zdaj si pač lahko mislim, da ima tak vrl dečko kot si ti tudi svoje misli. Dokler vi tulnji leto za letom v stotisočih pridete sem, se ne smete čuditi, da vas ljudje zasledujejo in vas pokoljejo. Tu ni pomoči, dokler si ne poiščite otoka, kamor ljudje ne pridejo!“

„Kaj je kje tak otok?“ je vprašal Kotik.

„Plaval sem dvajset let okrog po morju, pa trditi ne morem, da bi videl tak kraj. Ker si pa tako prebrisan dečko in očitno rad govoriš z ljudmi, ki so visoko nad teboj, hočem ti dati dober svet — pojdi k staremu vražarju na Mrožjem otoku. Ta ti bo morda vedel kaj natančnega povedati . . . Počasi, počasi in mirno kri! . . . Saj ni treba kar teci . . . Dobrih šest milj je in ne zgle-daš tako, kot bi imel preveč sape. Ko bi bil jaz na tvojem mestu, bi se mirno vlegel v kot in se najprej pošteno naspal.“

Svet je bil pameten. Vkljub svoji nestrpnosti je plaval Kotik k tuljenskemu otoku, se vlegel na skalo in zaprl oči. Vendar v vseh udih ga je trgalo in ščegetalo in še predno je minilo pol ure, je že skočil zopet v valove in plaval naravnost k Mrožjemu otoku. Sestajal je ta otok iz dolgih koraljnih pečin, golih, sivih skal, kjer so se vgnezdili tropi morskih ptičev. Tu so domovali mroži ponosno v samoti.

Kotik je pozabil na svojo utrujenost in hitro je še naredil par sunkov, da je voda pred njim v belih penah zavalovila, in kmalu je videl čarovnika, grdega, velikega in napihnjenega mroža z daleč naprej štrlečimi okli, sedeti na nizki pečini.

dvor, slovenska pesem se je razlegala po mestu. Dohod na kolodvor je bil zabranjen. Postavile so se pevke ob progi in v srčno slovo zapele odhajajočim „Lepa naša domovina“. Vojaščina se je vračala tudi s tem vlakom.

Po odhodu vlaka so se domačini Šoštanjčani in Družmirčani s poslancem dr. Verstovškom zbrali v hotelu Avstrija. Za 1 1/2 ure so smeli v mestu odpreti gostilne. Pesem za pesmijo je krožila znova. Dr. Mayer je napil v izbranih besedah mladini, ki je naš up in naša nada. Tik pred 9. uro so zapustili vsi gostilniške prostore in se pripravili na odhod. Pred stanovanjem dr. Verstovška so pevci zapeli še podoknico „Slovan na dan“. Ljudje so se zbirali takoj zopet tukaj in mirno poslušali čudovito lepo ubrano petje. Dr. Verstovšek je stopil na ulico, se še enkrat zahvalil za to požrtvovalno narodno delo na današnjem velepomembnem dnevu in jih pozival, da ohranijo ta lepi shod v trajnem spominu.

Red in mir.

Ves popoldan se je vršil najlepši red. Razun razburjenja na raznih cestah, kjer so žandarji ustavljali ljudi, se nikjer ni kalil mir. Vse se je vršilo v najlepši složnosti in zadovoljnosti. Le zvečer je neka nemška šoštanjka frajla kazala pevkam oddaleč dolge nosove in pokazala s tem svojo nemškutarsko kulturo. Oblastveni zastopniki in tuji so občudovali veliko navdušenje, ki ni bilo umetno, prišlo je iz srca. Bilo je pravo navdušenje brez pijače, brez vina, brez piva, dasiravno so se nam smilili marsikateri potniki, ki so prišli več ur hoda, pa niso dobili nikjer niti požirek okrepčila.

Tako se je vršilo slavje obletnice majniške deklaracije v lepi vasi Družmirje. Družmirčani so ponosni na svoj kraj. Ta dan jim ostane zgodovinski dan.

Silna nemška ofenziva proti Parizu.

Dne 27. majnika so začeli Nemci na Francoskem novo, izborna pripravljeno ofenzivo. Francoski vrhovni poveljnik Foch je bil iznenaden; pričakoval je nemški sunek na severu, na Flandernskem. Nemci so znali svoj načrt popolnoma prikriti. Niti nemške naskakovalne čete niso vedele, kje bodo naskočile, dokler se napad ni zapovedal. Napad se je izvršil na črti med mestoma Soasò in Reims. V petih dneh so Nemci prodrli 50 kilometrov na globoko; prodrli so francosko fronto ob Aisni, zavzeli Soasò, ki je začel goreti, in obkolili od treh strani Reims, ki zna vsak čas pasti. V neprestanem zasledovanju so krčevito se borečega sovražnika potisnili do reke Marne, kjer stoje sedaj na 25 km široki fronti od Šatò-Tieri do Vennenil. Od Šatò-Tieri do Pariza je razdalja 70 kilometrov, približno tako daleč kakor od Sp. Dravograda do Krive vrbe ob Vrbskem jezeru.

Lahko si mislimo, kakšno razburjenje vlad v Parizu, kamor neprestano prihajajo begunci, Parižani pa zopet beže dalje. Vlada se pripravlja na beg iz Pariza.

Foch neprestano pošilja z drugih delov fronte rezerve na pomoč, da ustavi prodiranje Nemcev. Oči Francozov in Angležev so obrnjene proti Ameriki, ker sami nemški premoči niso kos. Amerika vpokliče tekom meseca junija 280.000 mož. Na Francosko je poslala 1300 letal, in zbornica je sprejela največjo armadno predlogo v zgodovini Združenih držav. Predloga dovoljuje kredit 12 milijard in 42 milijonov dolarjev, po našem okroglo 130 milijard kron, in predsednik dovoljuje, da se smejo vsi moške, ki jih je mogoče izvežbati in oborožiti, pritegniti k vojaški službi. Predloga gre na senat (druga zbornica, kakor je pri nas gosposka zbornica).

Ob Marni se je prodiranje Nemcev ustavilo. Za kako dolgo, seve ni mogoče presoditi. Francozi napadajo, ki jih Nemci odbijajo in svoje postojanke potiskajo celó naprej in izboljšujejo.

Francosko armadno poročilo z dne 3. junija popoldne pravi: „Francoske čete so včeraj zvečer nadaljevale protinapade na vsej fronti, neizvzemši črto med Onrec in Marno, pri čemer so na več krajih napredovale. Silni nemški napadi na obeh straneh ceste Šatò-Tieri — Pariz so se razbili v francoskem ognju južnovzhodno od kraja Bourches. Povsod drugod so se francoske postojanke držale. Izgube, ki jih je utrpel sovražnik v teh bojih, so težke. Francozi so ujeli kakih 100 ujetnikov.“

Nemci Pariz še naprej obstreljujejo z dalekonošnimi topovi.

Francozi so imeli hude izgube. Wolfov urad poroča, da so Nemci od 21. marca do 1. junija na zapadni fronti ujeli 175.000 mož in zaplenili nad 2000 topov. Strojnih pušk so dobili na tisoče in drug zaplenjen material se ne da prešteti. Samo v enem skladišču ob Aisni je bilo za 100.000 strelcev vseh kalibrov topovske municije.

Z zavzetjem mesta Šatò-Tieri so prišli v tej ofenzivi Nemci na pol pota do Pariza. Gotovo je, da bodo Francozi poslali v ta odsek, kar bodo mogli, da ubranijo Pariz, ki je srce Francoske; Francozom je Pariz več kakor vsaki drugi državi njeno glavno mesto. — Bitko pri Soasò je smatrati za končano.

Italijanska fronta.

Italijansko prodiranje na Tirolskem v odseku Tonale je ustavljeno. Vsi nadaljni napadi so bili odbiti. Na vsej južnozpadni fronti se nadaljuje živahno topovsko streljanje.

Politični pregled.

Skupno posvetovanje slovenskih strank.

Dne 26. maja se je vršila v Ljubljani skupna seja slovenskih strank, o kateri je bil v dnevnikih izdan sledeči komuniké: Pod predsedstvom načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca so se danes posvetovali zastopniki Vseslovenske ljudske stranke, Jugoslovanske demokratske stranke in Jugoslovanske socialno-demokratske stranke o položaju, ki je nastal vsled izjav v avdijenci južnih Nemcev in renegatov pri cesarju Karlu. (Več vrst konfisciranih.) Z ogorčenjem se je konstatiralo, da je c. kr. vlada uprizorila, da so

Pevci zaslužijo lavorjev venec.

Okrog velikana mlaja se je zbrala vesela družba pevcev, krasnih deklet, nežnih gospodičen, vrlih fantov in veselih mož, roko v roki so se držale kmečka dekleta in mestne gospodične ter popevale kakor slavčki. Stari sivolasi možje so se rinili k pevcem, da bi lažje ubirali svoje glasove med izborna petje. Narodne himne in narodne pesmi so se vrstile druga za drugo. Za vsako pesmijo je zaoril iz tisoč grl gromoviti živijo. Pevci so bili neutrudljivi. Ko so gostje odhajali na vlak, so jih spremljali pojoč na kolodvor.

Povratek na dom.

Od 2. do 7. ure so vstrajali ljudje na zborovališču. Le počasno so se poslavljali iz prikupljivega Družmirja. Spremili smo goste na kolo-

„Zbudi se!“ je lajal Kotik, kajti vražar je spal in glasno smrečal. „Zbudi se!“ je Kotik ponovno zaklical ter skušal s svojim tenkim glasom preglasiti vrišč galebov. Pa zaman: čarovnik je smrčal naprej. Tu pa mu je Kotik zasadel svoj ostrí zob v zadnjo plavut, ki je molela nekoliko v vodo.

„Halo, kaj je to? Kaj pomeni to?“ je zavpil čarovnik ter navalil na poleg ležečega tovariša, ki je sunil zopet naslednjega tovariša, tako da se je cela vrsta bedastih živali zbudila in z začudenimi očmi gledala okrog.

„Jaz sem! Poglejte sem!“ je lajal Kotik in se zravnal ter se pri tem naredil kolikor mogoče velikega.

„No, to je pa že preveč!“ je krulil vražar. „Da bi te ta in oni!“ In vsi so zrlí na Kotika; ta pa se ni dal ugnati in je zaklical: „Ali je kje kraj, kamor ljudje ne pridejo in kjer tulnji neovirano lahko žive?“

„Išči si ga sam!“ je vpil čarovnik. „Glej, da se zgubiš! Tukaj imamo druge opravke, kot se pečati z nadutimi nepovabljenici!“ In zaprl je zopet oči.

Kotik pa je skočil visoko iz vode in klical, kakor glasno je mogel: „Ti stari, grdi školjkožér! O ti naduti školjkožér!“ Vedel je pač dobro, da vražar nikdar v svojem življenju ne vjame ribe, ampak školjke in polže lovi v morski travi, v kljub temu da se dela, kot bi bil nevarna oseba. Seveda so takoj vsi galebi in drugi potapljavci slišali ta klic. — „Stari školjkožér!“ so vpili, kričali in cvrčali ptiči od vseh strani, da človek ni čul lastnega glasú.

„No,“ je dejal Kotik čez nekaj časa, ko se je vrisč polegel. „Morda se ti sedaj zljubi, da mi odgovoriš?“

„Pojdi in vprašaj morske krave!“ je godrnjal vražar. „Mehkonos, njih voditelj, je moder. On ti bo vedel dati pojasnilo, ako še živi.“

„Pa kaj so to za ljudje, morske krave?“ je vprašal Kotik.

„O, lahko jih spoznaš,“ so vriščali ptiči in galebi so kričali: „To so edina bitja v morju, ki so grša od starega vražarja!“

„Zares, grša — če je to sploh mogoče,“ so kokodajsale morske kokoši in krivonoge race so seveda morale tudi povedati svoje mnenje ter dejale: „In Mehkonos ima skoro ravnotako obnašanje kot vražar!“

„Saperlot-saperlot-saperlot!“ je kričal vražar, toda Kotik ga že ni več slišal, kajti hitro je plaval k domačemu obrežju na Novi stan. Toda zastoj se je trudil, zbuditi za svojo tugo sočutja. Njegovi tovariši so ga poslušali par trenutkov, nato pa so začeli zdehati ali se mu celo smejati. Nihče teh holužikov še ni videl klanja svojih tovarišev in radi tega niso mogli razumeti, o čem Kotik pravzaprav govori.

Celo pri očetu je naletel na gluha ušesa. „Pojdi no!“ je godrnjal Ostrozob ter tresel z dolgo grivo. „Kakšne neumne pravljice imaš v glavi! Kar je bilo za tvoje stariše, dede in prastariše zadosti dobro, bo pač tudi za tebe dobro, akoravno hočeš ves svet zboljšati!“

In tulnji so se mu posmehovali ter ga smešili: „Poglejte ga, Kotika, ki hoče ves svet zboljšati!“

Njegova mati, dobrosrčna Matka, ga je skušala tolažiti. „Takah misli še noben tulenj ni imel,“ mu je rekla. „Seveda, ti imaš belo dlako in si nekaj posebnega.“

„In radi tega hočem tudi nekaj posebnega napraviti in poskusiti, da rešim neumne tulnje!“

„Pusti to, moj sin!“ je dejala Matka nežno. „Lahko bi jo pri tem skupil. Tulnji te ne bodo poslušali in... saj ti si pameten... nočem te užaliti... ali vendar, ne smeš misliti, da si pametnejši kot mi vsi.“

In s težkim srcem se je Kotik odstranil in samcat ždel v pomolu ob morju, med tem ko so drugi, kot običajno, brezskrbno plesali svoj ognjeni ples.

Na Novem stanu kar ni več mogel zdržati in nekega jutra ga je njegova mati zastoj klicala po obrežju. Vtepel si je v glavo, da najde morske krave, če se ta bitja sploh nahajajo v morju, in tudi otok, kjer morejo tulnji mirno živeti in jih ljudje ne preganjajo.

Tako je plaval tedne in tedne po morju in iz tednov so nastali meseci. Preblodil je Tihi ocean od enega konca do drugega in je toliko doživel, da bi ne prišel h koncu, ako bi hotel vse to pripovedovati. Večkrat je bilo njegovo življenje v največji nevarnosti, kajti morski somi so mu bili na sledu. Vedno je imel opravka z onimi prepiraželnimi potepuhi, ki redno prepotujejo globočine morja; v dotiko je prišel s čudotvornimi bitji, kojih še ni videlo človeško oko in koja globoko, globoko v črnem morju žive zagonetno življenje. (Sledi.)

nastopali tudi v imenu našega naroda Nemci in renegati, ki nikogar ne zastopajo, nego nasilni sistem, kateri preprečuje, da ne pride naše ljudstvo do politične svobode. Sprejet je bil oklic na slovensko ljudstvo, ki se naj objavi v dnevnikih.

Patrijot Linhart.

Ptujski Linhart, ki je govoril tudi pred cesarjem, je govoril pred 13 leti, ko je bil še radikalen socijalni demokrat, vse drugače. „Straža“ navaja nekatere stavke iz njegovega govora dne 19. novembra 1905 v Trbovljah, ki so pa bili tako hudi, da jih je cenzura deloma črtala, kljub temu da živajo danes nasprotniki vso prostost govora in pisave. Pa še to, kar je ostalo nečrtanega, pové, kdo da je govoril pred cesarjem. Linhart je govoril takrat v Trbovljah: Kaj je vzrok, da je vsa naša politika tako zamazana? Na Ruskem je napredek, na Italijanskem tudi. Nemški Viljem se boji ljudstva. Tudi Avstrija nima razvitka kakor druge države. To zato, ker je Nemčija država Nemcev, Italija država Italijanov, Avstrija konglomerat (znos) vseh smeti cele Evrope. Avstrija je zusammengeheiratetes Reich. Zato je slabša ko Turčija; in vendar pojejo lepe pesmi o njej. (Konfiscirano.) Tudi mi se ne prodamo Nemcem in nemškutarjem ali Italijanom. Mi imamo le boj proti tistemu: Vse za vero, dom, cesarja! Za vero naj skrbi vsak sam, za dom bomo skrbeli mi, ko dobimo pravice (konfiscirano). Rudar je bolj zrel za politiko, bolj potreben (konfiscirano). „Slovenec“ pa poroča med drugim: Seidlerja zadene velika odgovornost, ker je pripustil Linhartu h kroni. Linhart je bil še v prvi polovici prvega desetletja odločen socijalni demokrat anarhistične struje. V Ljubljani je govoril na shodih v anarhističnem, republičanskem smislu. Ne enkrat, večkrat je govoril proti monarhiji, proti dinastiji...

Parlament.

Ptujski pek Ornig je pred cesarjem dejal: Naj bi Vaše Veličanstvo dalo tudi brez parlamenta pregledati po svojem krmarju te države državne potrebe ter naj bi Vaše Veličanstvo z enotnim poveljniškim in državnim jezikom okrepilo enotnost te države. — Deputacija je bila torej zoper državni zbor in se je zavzemala za absolutizem. Tudi od nemške strani so se slišali proti temu protiljudskemu postopanju ostri glasovi. Najodločneje pa so izmed Nemcev zavrnili Ornigovo nazadnjaštvo socijalni demokratje. Vidi se, da vlada odpora Slovanov in socijalnih demokratov proti absolutizmu ne bo vzdržala. Pl. Seidler je že začel klicati stranke k sebi. Vladni listi že poročajo, da bo parlament sklican koncem junija. Do tedaj upa Seidler dobiti večino zase, ker koncem junija poteče provizorij in če ne bo parlamenta, si bo Seidler pomagal s § 14. Toda dolgo si ne bo mogel pomagati in potem pride obračun, in marsikaterega, ki jaše sedaj na visokem konju, bo bolela glava.

Zmešnjava na Ruskem.

Ruske revolucije ni ne konca ne kraja. Proti boljševidni vladi grozi nova revolucija. Lenin je vpoklical 12 mobiliziranih letnikov, proglasil nad Moskvo vojno stanje in izdal na revolucionarno prebivalstvo oklic; v tem oklicu pojasnjuje, kako resen da je političen položaj in da je nevarnost za revolucionarje.

Dnevne vesti.

Ljubljanski knezoškof jubilant. Dne 22. maja je obhajal ljubljanski knezoškof dr. Jeglič 20 letnico svojega škofovanja. Ob tej priložnosti so vse vipavske občine imenovalle svojega škofa za svojega častnega občana v priznanje zaslug za jugoslovanski narod. Bog ohrani vzglednega škofa slovenskemu narodu še mnogo let!

Tajni svetnik, dež. glavar baron Aichelburg je peljal deputacijo k cesarju; v tej deputaciji je bilo tudi sedem rojenih Slovencev. Gosp. tajni svetnik dobro ve, da so ti sedmi Slovenci odpadniki svojega rodu, renegati, ki so pri ljudskem štetju svoj rod zatajili in se za Nemce zapisali, da vedno z Nemci proti Slovincem volijo itd. Gospodu tajnemu svetniku je vse to prav dobro znano. Kljub temu pa jih je peljal k cesarju kot zastopnike Slovencev, tako da je moral vsakdo in seveda tudi cesar biti mnenja, da so pravi, narodni Slovenci, zastopniki tistih 83.000 Korošcev, ki so se pri zadnjem ljudskem štetju priglasili kot Slovenci. To je bila mistifikacija, ki se tajnemu svetniku Nj. Veličanstva slabo podá. Lojalnost bi bila zahtevala, da bi bil g. tajni svetnik cesarju povedal popolno, nezabrisano resnico. Potem pa bi bil moral govoriti prilično tako-le: Na Koroškem imamo tri vrste Slovencev. Eni so

tako narodni, da jim z vsemi našimi sredstvi ne pridemo do živega — teh se je l. 1910. naštelo žal še 83.000. Potem jih pride lepo število takih (Slovenci pravijo, da jih je kakih 30 do 40 tisoč), ki sicer med seboj samo slovensko govore, dostikrat nemškega sploh ne znajo, ki pa se dajo ustrahovati in so vsled tega vpisani kot Nemci in jih tudi sicer politično uporabljamo zoper Slovence. Tretja vrsta koroških Slovencev so pa ljudje, kakor jih tukaj predstavlja sedmorica; to so sicer rojeni Slovenci, pa se iz prepričanja štejejo za Nemce, delajo vedno le nemškonacijonalno politiko, mesto „Hej Slovani“ in „Lepa naša domovina“ pojejo rajši „Die Wacht am Rhein“ ali „Heil dir im Siegerkranz“, z eno besedo, na te se nemški nacijonalci smejo bolj zanesti kakor sami nase. Ta vrsta koroških „Slovencev“ je sicer maloštevilna, zato pa tem glasnejša in drznejša. Mi nemški nacijonalci jih sicer nikoli ne uvažujemo kot Slovence niti ne kot „bindšarje“, kadar pa potrebujemo prič zoper narodni del koroških Slovencev, so nam pa te vrste „Slovenci“ dobrodošli. Tako tudi danes! — V tem smislu bi bil moral gosp. baron Aichelburg govoriti, če bi bil hotel cesarju kot njega tajni svetnik povedati polno, neprikrito resnico. Sedaj pa vprašamo, če se postopanje, ki smo jo opazili ob priliki te deputacije, sklada z onim spoštovanjem, ki ga je vsakdo — celo pod strogo kaznijo — napram Nj. Veličanstvu dolžan, in ali se ne pravi to spoštovanje na krut način žaliti, če se cesarju na najslavesnejši način najvažnejše reči predstavljajo v luči očitne — potvorbe? Ali pa misli g. baron morda, da je naloga tajnih svetnikov, da cesarju resnico — utajé?

Nemški patrijotizem. „Tagespost“ od nedelje, 2. t. m., je v svojem uvodniku zapisala te-le veleznačilne stavke: „Österreich halten heißt ja nichts anderes als dem Deutschen Reich den Rücken decken, den Bestand des Deutschen Reiches sichern und der alldeutschen Idee von der Erhaltung des Deutschtums auf der ganzen Erde dienen.“ (Avstrijo držati se ne pravi drugega kakor nemški državi hrbet kriti, obstoj nemške države zavarovati in vsenemški ideji o ohranitvi nemštva po vsem svetu služiti.) Zaradi tega naj Nemci bodo „pametni“ in naj še naprej „Avstrijo držé“! Kdor lojalnost in patrijotizem tako umeva, temu so potem kajpada vsi avstrijski nenemci, ki svojega patrijotizma ne uravnavajo po koristih tuje, nemške države in njenih vsenemških stremljenj, sami velezdajalci. To dokazovanje drži in smo „Tagespost“ hvaležni za njeno odkrito priznanje, kar pa gospoda pl. Seidlerja ne bo oviralo, da bo še nadalje preganjal — na snamesto teh nemških „patrijotov“.

Ljubljene nemških nacionalcev je zadnje čase postal naš urednik. Najprej je v mestnem svetu predlagal uradnik Wilfan, da naj od stolne župnije izgine duhovnik nemške stolne župnije, ki je urednik „Mira“, ker je za Jugoslavijo. Mestni očetje so seveda predlog soglasno sprejeli. „Kärntner Tagblatt“ je bilo vsled te blamaže očitno zelo hudo, zato je v svojem poročilu pripomnilo uredništvo: („Ali so na pristojnem mestu v tej zadevi, kakor bi bilo pravilno, predlagali, se menda ni zgodilo.“) „Fr. St.“ so dne 1. junija objavile kot prvo dnevno notico poziv „Proč s hujskačem“, baje iz krogov starišev, v kateri pravijo: „Zlasti stariši, katerih otroci morajo obiskovati pri tem fanatičnem hujskaču verouk, so s sklepom občinskega sveta popolnoma zadovoljni.“ Notica, ki seveda ni izšla iz krogov starišev, katerih otrokom veroučitelj je katehet Smodej, grozi s hujskimi sredstvi. „Fr. St.“ z dne 2. t. m. so se zopet obregnele ob urednika Smodeja, češ da ima še vedno pri stolni cerkvi nemškega mesta Celovec cerkveno službo! Tako od 30. m. m. ni bilo številke „Fr. St.“, v kateri ne bi bil počesčen naš urednik, ki zavoljo teh strastnih napadov, ki bruhajo samo sovraštvo do Slovencev, nič slabše ne spi! To je stara, pa vedno enako grda in zmotna taktika nasprotnikov, ki menijo, da bodo koroške Slovence uničili, ako se spravijo nad posamezne vodilne osebe, ki jim ne morejo ničesar nepoštenega očitati. Ti izbruhi sovraštva so pač najboljši dokaz, kako potrebna je za koroške Slovence Jugoslavija. Pri teh ljudeh je vsak narodnozaveden Slovenec hujskač. Sploh pa naj se gg. protestanti pri „Fr. St.“ brigajo za svoje pastarje, ne pa za katoliške duhovnike!

Proslava majniške deklaracije. Po mnogih krajih se je vršila proslava majniške deklaracije dne 30. majnika. V Trstu je bila velika slovesnost, na kateri je govoril dr. Korošec.

Zoper „Jugoslavijo“ so nastavili „šprico“ tudi gg. pri deželni zvezi požarnih bramboycev. Izjavo sta podpisala Krizant Rainer in neki Jožef Bienotsch. Tudi „koroški slikarji in pozlatarji“ so čutili potrebo protestirati zoper Jugoslavijo in zoper našega urednika in grozili s — samo-

pomočjo. Kakor se vidi, se Lacknerjeve fraze oprijemljejo. Zdaj pričakujemo, da bo Volksrat sklical še celovške cestne pometače!

Dr. Šušteršič in krščanski socialci. „Kärnt. Tagblatt“ skuša v zadevi praških slavnosti polemizirati z „Miom“ s tem, da navaja — Šušteršičevo „Resnico“. Slabo informirani „K. T.“ očitno ne ve, da je danes dr. Š. politik brez prave stranke, njegova „Resnica“ pa glasila brez čitateljev. Zakaj neki ne navaja še „Štajerca“! To so viri, o katerih pri nas vsak politični otrok ve, da so se skregali z resnico in da opravljajo čisto druge posle!

Slovensko dekletu si drzne vprašati „Štimce“: Koliko glav je imel vsak Nmec dne 20. maja na shodu v Celovcu, ker pišejo, da je bila več tisoč glav broječa množica. Tudi mi smo gledali, pa nič nismo videli tisočeri glav. In še dalje vprašam: Koliko slovenskih glav so prinesli s seboj Lučovnik, Mihor in črnški župan, ki so tako „imeditno“ zastopali nas Slovence, češ da hočemo še nadalje „v miru in edinosti“, pardon, v suženjstvu in zatiranju živeti skupaj z Nemci. Mi pa slovesno izjavljamo, da nočemo! Lučovniki, Mihorji in drugi narodni odpadniki niso slovensko ljudstvo. Mi stojimo trdno za našimi voditelji. Proč s suženjstvom! Živela Jzgoslavija, živeli naši voditelji!

Češki glas o drju. Korošcu. Povodom protestnega zborovanja proti znanemu govoru grofa Czernina je na protestnem zborovanju v Pragi 13. aprila govoril dr. Korošec. Odličen Čeh je zapisal o dr. Korošču te-le besede: Slišal sem v soboto vašega dr. Korošca. Krasna postava, zvonek glas, krepka beseda, dostojanstven nastop, rojen voditelj! Pridobil si je srca celega shoda. On in češki pisatelj Jirasek sta s shoda odnesla palmo in žela najviharnejši, neponehajoč aplavz. To je bila manifestacija, ki je vžgala in ostane nepozabljiva.

Jugoslovanska strokovna zveza sklicuje glavni občni zbor, ki bo zboroval v Ljubljani v prostorih šentjakobske Prosvete, Florijanska ulica št. 15, I. nadstropje, v nedeljo, dne 23. junija t. l. ob pol 2. uri popoldne. Zastopnik mora imeti pismo potrdilo, da ga je izvolil občni zbor njegove skupine za zastopnika in koliko članov zastopa.

Cerkvenim predstojništvom naznanja gosp. orglarski stavbitelj Kuhar, da nadomestnih piščalk iz cinka ni dobiti, vsled česar ne more orgel v tem oziru popravljati.

Vojaški dopusti. Da dobijo vojaki-kmetovalci za čas žetve, t. j. od 15. julija naprej, kolikor le mogoče daljše dopuste, je vojno ministrstvo odredilo, da morajo vojaška poveljstva podeljevati dopuste vojakom-nekmetovalcem med 15. majem in 15. julijem, da bodo ti vojaki-nekmetovalci za čas žetve nadomestovali vojake-kmetovalce, ki dobé daljše dopuste.

Odpust letnikov 1867 in 1868. Z Dunaja se poroča, da izide te dni odlok za odpust dveh najstarejših črnovojniških letnikov in stopi takoj v veljavo.

23 milijard bankovcev v prometu. Papirnatega denarja je v prometu 23 milijard. V začetku vojske je ves državni dolg znašal 125 milijard kron. Od tedaj je narastel za 59 milijard. Papirnat denar se vedno bolj množi, in z njim rastejo blagu cene. Vlada pa nima časa, da bi se pečala s korenito finančno reformo. 23 milijard bankovcev, to je sad vladne metode g. pl. Seidlerja, je zapisala „Arbeiter-Zeitung“.

Uljudna prošnja do vojakov iz ruskega ujetništva. Moj edinec Matjaž Joža doma iz Rateč na Kranjskem je služil ob početku vojne pri koroškem dežel. bramb. pp. št. 4., 5. komp. Feldpost 48. Zadnjič je pisal 27. avg. 1914 iz Galicije. Komur je o njem kaj znanega, se naproša sporočiti proti vrnitvi stroškov njegovi materi Mariji M. hiš. št. 140. Rateče, p. Bela Peč na Kranjskem.

Nemški Volkstag priredijo nasprotniki v Velikovcu 9. t. m. v šolski telovadnici. Govorilo bo pet govornikov, dva iz Štajerske, Nagele, Jaka Lutschovnik in urednik Tagblatta Paulitsch. S tem gredó krščanski socialci prvič na slovensko ozemlje. Shod bo sevó hujskarija zoper Slovence.

Koroški Lehrerbund je na svojem zadnjem občnem zboru v Celovcu sklenil, da učitelji ne bodo agitirali za vojno posojilo in ne za mladinsko oskrbo, ker jim ni bila plača zvišana.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Gorici. Goriška podružnica Ljubljanske kreditne banke se je preselila zopet v Gorico, kjer je pričela 1. junija t. l. zopet v polnem obsegu poslovati. Bančni prostori se nahajajo v Trgovskem domu.

Prevalje-Leše. (Smrt.) Dne 5. t. m. smo pokopali Jožefa Metarnika, posestnika na Lešah. Bil je vojak, a zaradi bolezní odpuščen. Črez leto je bolehal, dokler ni nazadnje omagal in podlegel mukapolni bolezni. Bil je tudi občinski odbornik. Pač žrtev vojske! N. p. v. m.!

Dole pri Podravljah. V Dravo je padel in je utonil 7 let stari Oto Scheisel.

Prevalje. (Težka izguba) je zadela spoštovano Wesiakovo družino. Umrli jim je sin Maks, ki ga je poklical nebeški Oče k sebi v srečno večnost. Bil je tih in miren deček. Udano je prenašal kratko, a mučno bolezen. V bolezni je odkril šele popolnoma svoje blago srce. Bil je v cvetu svoje mladosti, šele v 15. letu. Kljub svoji mladosti je ljubil svoj materni slovenski jezik. Na zadnji poti ga je spremljalo poleg šolskih otrok lepo število drugih ljudi. Naše najgloblje žalostne sožalje žalostnim staršem! Mirno in sladko počivaj v Gospodu!

Djekše. (Zopet ogenj.) V soboto, 1. t. m., je proti polnoči začel goreti skedenj pri Vrhovniku tukaj v Tolstem vrhu. Živino so rešili ter obvarovali druga poslopja. Zgorela je vsa oprava ter vse gospodarsko orodje in stroji, poslom obleka in 800 K denarja. Ker je bil skedenj velik, je gorelo še ves drugi dan. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

Št. Rupert pri Velikovu. (V obrambo!) „Freie Stimmen“ z dne 28. 5. t. l., št. 119, se zopet enkrat v dopisu iz Velikova, ki pa kar mrgoli samih laži in zavijanj, spominjajo našega g. župnika Treiberja in pravijo, da ni res, da bi bil g. župnik pobožen duhovnik, kakor je trdila dr. Koroščeva interpelacija glede preganjanj koroških Slovencev za časa sedanje vojske. Zagrešil je, pravijo „Fr. St.“, g. župnik v novejšem času dva „greha“. Povodoma bolezni in smrti g. Jakoba Fritza, c. kr. orožn. stražmojstra v p. in bivšega posestnika in gostirja pri Sv. Neži in občinskega tajnika sosedne št. peterske občine, se je bajé g. župnik nedostojno obnašal. Resnica je, da je prišel g. župnik obolelega g. Fritza, s katerim je bil dolga leta dobro znan, obiskat, ker je vedel, da je bil g. Fritz po rojstvu katoliške vere. Takoj pri vходу je vprašal z vso dostojnostjo njegovo soprogo in hči, ki sta obe protestantovke, ako je g. Fritz še katoliške vere. Ko sta gospa in hči g. župniku povedali, da je g. Fritz že pred leti od katoliške vere odpadel, je hotel g. župnik zopet oditi, gospa in hči sta ga pa prijazno povabili, da naj stopi v sobo k bolnikovi postelji, ki je pa spal. Ko sta gospa in hči g. župnika vprašali, kaj bi bilo v slučaju smrti gledé pogreba, je jima pojasnil stališče katoliške cerkve. Nato je g. župnik gospi in hčeri še izrekel svoje sočutje in je samo še pristavil, da mora kot katoliški duhoven obžalovati, da je g. Fritz od katoliške vere odpadel, ker je to edino prava vera. Ta opazka je pa za lntrovske „Fr. St.“ nekaj strašnega in g. župniku štejejo to v velik greh, ker da kaj takega katoliški duhoven nima pravice (!) trditi. Drugi greh, katerega je g. župnik zagrešil, je pa, ker se je v naši župnji 220 oseb podpisalo za jugoslovansko deklaracijo in to tik mesta Velikovec in je to menda Velikovčane zelo razburilo. Temu nasproti moramo povdarjati, da so se za deklaracijo tukaj podpisali sami zavedni Slovenci, in ako se je deklaracijo podpisalo celo več avstrijskih jugoslovanskih katoliških škofov, se tudi g. župniku in tukajšnjim vernim Slovincem to ne sme zameriti. Tedaj radi teh dveh „grehov“, katera g. župniku „Fr. St.“ očitajo, ne bo v nobenih skrbeh in radi teh še lahko pride v nebesa. Da bi bil g. Fritz, kakor „Fr. St.“ ob koncu dopisa trdijo, Nemeč, to je nam celo novo, saj je bil v slovenski župnji Št. Tomaž pri Celovcu rojen in je prav dobro slovensko govoril.

Št. Lipš pri Dobrlivasi. (Bogati dar.) Na Plaznici — v koroški Črni gori — se je dvignil orlu podoben posestnik v zračne višave krščanske darežljivosti in je Zveličarjevi nevesti cerkvi v Št. Lipšu podaril lep mašni plašč, kateri bogato pozlačen priča glasno, da ima blagosrečni darovatelj zlato srce. Ta dar je prinesel neki gospod iz Šmihela — utrujen in ugnan od dolge hoje in težke noše dragocenega tovora v Št. Lipš. Dobremu darovalcu naj bode nebo plačnik!

Šmarjeta pri Telenbergu. (Pogrebi.) Prav občutno se oglašajo zadnji čas smrt med našimi župljani. V teku 14 dni smo pokopali štiri. Na križno nedeljo dopoldne Schwarzja Urbana, ki je, 47 let star, prišel bolan od vojakov in dolgi bolezni tudi podlegel. Bil je dober krščanski mož, zapuščal osem otrok, izmed katerih so trije vojaki. — Popoldne je bil velik pogreb pd. Falentlovega očeta v Dobju, Petra Mesnerja. Dosegel je 71 let. — Dne 17. t. m. smo pokopali 78letnega Jurija Oswalda pd. starega Heperla, znanega pod imenom „mali št. viški prošt“, ker je bil nekdanj kupil na svoje stroške orgle v Malem Št. Vidu. — V pondeljek, 27. t. m. pa smo se poslovili od pridne in skrbne Ahačeve matere v Čarčah, Marjete Jelen. V dobi šele 54 let je morala zapustiti svojega zvestega moža in ljube otroke, izmed katerih so štirje vojaki, eden v ujetništvu. — Zatisnila je tudi svoje trudne oči in bila pokopana dne 1. ju-

nija Helena Jese, stara Šoštarka Zakamenom. Skrbna in pridna gospodinja in pobožna kristjana je učkala visoko starost 81 let. Bog daj vsem rajnim župljanom večni mir in pokoj!

Božja pot na gori sv. Uršule. Kakor lansko leto bo tudi letos do konca septembra v romarski cerkvi na Sv. Uršuli vsak pondeljek ob devetih sv. maša. Maševati morejo duhovniki tudi ob drugih dneh, ker je mežnar o poletnem času vedno na gori. Za vino in hostije skrbi cerkev. Romarje opozarjamo, da se nahaja slovenska gostilna v cerkveni hiši pod cerkvijo.

Št. Lenart pri Sedmih studenih. (Velike hudo bije) uganja po Zilski dolini in beljaški okolici tukajšnji fant Luka Koman, ki je bil začetkom letošnjega leta radi tatvine obsojen na 6 mesecev ječe. Prenaša namreč pošte, da je kak sorodnik umrl in je tako že parkrat zvalil ljudi, ki so prišli k pogrebu, celo iz Trga. Zadnjo nedeljo jih je prišlo kakih 15 iz Št. Jurija k pogrebu Jurčevega očeta, ki pa so hvala Bogu še zdravi pušili čedro za pečjo. Naj pazijo ljudje na fanta, oblasti pa ga naj vtaknejo tja, kamor spada!

Gorje ob Zili. V predzadnjem „Miru“ je bilo poročano, da je bilo začetkom maja Jožef Pečar ukradenih čez 1000 K. Dne 22. maja je pa bilo v Draščah kmetu Janezu Luzniku pd. Ferku ukradenih ob lelem dnevu čez 6000 K in nekaj mesa in njegovi hčeri 70—80 K denarja, zlati prstani in zlata ura. Pretečeni teden so pa kmetje v Drevljah prijeli nekega 26—30letnega fanta domačina, na katerega je šel sum, da je zgoraj imenovane okradel, in tudi ker se je izrazil, da bo vas zasmodil, so ga izvrstno otepli in izročili orožniku. Par dni pozneje so pa v Beljaku policaji prijeli in aretirali zopet nekega fanta ravno teh let, doma v Gorjah ob Zili, pri katerem so našli prstane na rokah in ukradeno uro ter še okoli 1100 K denarja. Pravijo, da sta bila na tatvino sporazumljena, ker sta bila že pred vojsko oba v Nemčiji ter sta menda tudi tam delala policiji preglavice. Oba sta čila in čvrsta, da se vsak vprašuje, zakaj da takih ljudi ne denejo na fronto. Prijeli so pa v Beljaku menda še enega kompanjona, še celo ženske bi imele biti pri tej tovarišiji, kar bo šele preiskava pokazala.

Pokrče. Nov nežen cvet je zabrstel na teh peščenih tleh in se poklonil brezmadežni majniški kraljici. Ustanovila se je dekliška Marijina družba, ki je imela dne 26. maja popoldne svoj slovesni ustanovni shod. Dvanajst mladenk je poklonilo cvet nedolžnosti Mariji, svoji deviški Materi. S šopki in vencí okrašene so korakale v spremstvu Marijine družbe iz Tinj ter zastopnic M. dr. iz daljnega Št. Jakoba v Rožu, Št. Ilja, Št. Janža in Žihpolj k svetišču Marije Dolinske, kjer se je vršil v zgornjih prostorih cerkvene hiše najprej zasebni sestanek. Vodja M. dr., č. g. dr. Arnejc, so v prikupljivi obliki kopali temelj stavbi M. dr.: Govorili so o pokorščini do predstojnikov. Res je: Kdor zna prav ubogati, zna tudi prav živeti! V lepem sprevedu so se dekleta podale v kapelo pred bogato okrašeni Marijin oltar, da vpricho mnogobrojnega ljudstva prisežejo Mariji ljubezen in zvestobo. Najprej jih je pozdravil domači pevski zbor z lepo Marijino pesmijo. Nato so jim č. g. vodja v krasnem govoru čestitali k izredni sreči in jim pokazali 4 velepomembne dneve: dan sprejema kot dan časti, sreče in veselja, dolgi dan življenja, poln žrtev in trpljenja, dan smrti, odločujoč večno bodočnost in posmrtni dan večnega življenja. Genljiv je bil slovesni sprejem. Glasno in odločno so odgovarjale mladenke na stavljenja vprašanja in z gorečimi svečami v rokah iskreno molile svojo posvetivno molitev Devici in Materi Mariji. Med polaganjem svetinjic je zbor zapel: „Trenutek je prišel vesel“. Marsikaka solza izgubljene ali zamujene sreče je kanila po licih, iz src družbenk pa je po veličastni hvalnici „Magnificat“ odmevalo veselje in se porajala sreča. Pred izpostavljenim Najsvetejšim je vsa cerkev navdušeno pela lavretanske litanije. Ko je še nova M. dr. zapela svojo posvetivno pesem in so se grabštanjke šolarke s svojimi angelo-čistimi glasovi poklonile Mariji Dolinski, so se vrle št. iljske družbenice v imenu nas vseh v zelo občutni pesmi poslovile od Marije. Tako je minul dan, ki je bil najlepši in najsrečnejši za celo župnijo, dan, ki ga je naredila Marija. Vsem, ki so k tej naši sreči kaj pripomogli, posebno č. g. vodji in vsem družbenicam od blizu in daleč naj velja naš tisočkratni: Marija povrni! Lepo in močno je zasidrana nova ladjica Marijina. Ve pa hčere Marijine, kot dvanajsteri ribiči Marijini dvignite sidra in napnite jadra in skrbno in varno mi peljite ladjico Marijine družbe skozi viharje in valove skušnjav, mimo čeri nasprotstev in zapeljevanja, dokler ne dosežete varnega pristana pri Mariji v nebesih!

Žoprače. (Smrtna kosa) nam je pokosila moža, ki zasluži, da se ga spominjamo. Henrik Wurzer, pd. Cehnar, je po dolgi, mučni bolezni dne 29. maja za vedno zatislil trudne oči, star komaj 56 let. Pa to primeroma kratko življenje je vsebovalo veliko trpljenja. Sam vedno rahlega zdravja, je moral prestati hude poskušnje. Pred 10 leti je pokopal svojo prvo ženo. Doma mu je umrlo 4 otrok, zadnji je padel 1. 1915. v Galiciji. Pa kljub temu ni vklonil duha, ampak je, tudi v dolgoletni bolezni, le hvalil Boga za trpljenje. Molil je v bolezni takorekoč noč in dan, ako pa ni molil, je prebiral sv. pismo, šmarnice itd. Bil je mož, kakoršnih je dandanes malokje — cel katoličan. Gotovo vsak mesec, pa tudi večkrat na mesec je prejemal sv. zakramente in se ni sramoval. Bil je pri 6 bratovščinah in pri 3. redu, pa ni bil samo vpisan, ampak je tudi vestno izpolnjeval pravila. Večkrat v bolezni je prejel sv. zakramente za umirajoče. Vse to mu je dalo pogum, da se ni bal smrti in je še domače tolažil in bodril k zaupanju do Boga in Marije. Edino, česar se je bal, je bilo, da bi ne postal nezvest Bogu. Lepo je vzgojil svoja otroke; najmlajša je po njegovem prizadevanju za časa bolezni, pristopila k 1. sv. obhajilu, druga je že nekaj časa ud Marijine družbe. Ker je bil zvest Bogu in Mariji, je bil zvest tudi svojemu rodu. Bil je vedno ud Mohorjeve družbe in zvest naročnik „Mira“. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudstva, ki je s tem pokazalo, kako visoko čisla krščansko Cehnarjevo hišo in žaluje z vdovo in dvema otrokoma za možem-značajem. Bog mu daj plačilo, nam pa mož, njemu enakih!

Naše žrtve.

Št. Lipš pri Dobrlivasi. Za domovino in cesarja so v razmeroma mali župnji padli sledeči možje in mladeniči: Mihael Omelko pd. Tumpel v Tihoji, Vinko Vodlej pd. Tope v Bojavesi, Karol Hutar posestnik v Bojavesi, Jožef Radar v Kršnivasi, Franc Petek v Kršnivasi, Juri Lužin iz Podgore, Ignac Traven iz Podgore, Andrej Mak posestnik v Starivasi, Janez Plantev mizar iz Starevesi, Henrik Perč iz Starevesi, Franc Kandur, Lovro Sofron, Florijan Karicelj, Andrej Kuster, Valentin Pečnik iz Slovenjevasi, Jožef Pečnik pd. Pohernik, Valentin Perč, Pavel Sablatnik, Jan. Kaiser, Ferdinand Fister, Jakob Lužnik, Metod Kuhar, Janez Pintar, Valentin Škof, Peter Višovnik. — Ti možje in mladeniči so žrtvovali za avstrijsko domovino svojo kri in življenje, da ogrožena Avstrija omlajena svoje požrtvovalne narode sprejme k složnemu delu.

Cerkvene vesti.

Mašniško posvečevanje.

Kakor znano, bo dne 23. junija 18 bogoslovcev prejelo zakrament sv. mašniškega posvečevanja. Vsem, ki hočejo ganljivim obredom prisostvovati, bi tem potom naznanili, da se začne slovesnost že ob pol osmih v opatijski cerkvi na Tanzenbergu. Tisti, ki bi se vozili z južno železnico, bi morali priti že v soboto v Gospo Sveto, tam prenočiti in zjutraj potem takoj odriniti na Tanzenberg. — Nove sv. maše se bodo brale na sledečih dneh in sicer:

Č. g. Arzberger Rudolf v St. Marein (Lab. dolina) dne 7. julija; pridiguje č. g. župnik Franc Laure.

Č. g. Egerbacher Jožef, dne 30. junija v Kufsteinu (Tirolsko).

Č. g. Graf Jožef, dne 30. junija v Št. Andražu v Labudski dolini, pridiguje č. g. župnik Simon Sulzer iz Zgornjega Dravograda.

Č. g. Grumeth Karl, dne 29. junija v St. Marein (Lab. dolina), pridiguje č. g. župnik Ferd. Gerstl, istotam.

Č. g. Hohenwarter Peter, dne 29. junija v Kirchbachu (Ziljska dolina); pridiguje č. g. ravnatelj dr. Jož. Brunner, Celovec.

Č. g. Heibach Viljem, dne 30. junija v Kolinu (Nemčija); pridiguje č. g. župnik Goerges J.

Č. g. Knauder Ferdinand, dne 7. julija v Preiteneggu (Lab. dolina); pridiguje č. g. katehet H. Hopfgartner, Volsperk.

Č. g. Krainer Karl, dne 29. junija v Žrelcu; pridiguje č. g. dr. J. Arnejc, župnik v Žrelcu.

Č. g. Kuhar Alojzij, dne 30. jun. v Kotljah; pridiguje č. g. katehet Šimen Kotnik, Velikovec.

Č. g. Leeb Marcel, dne 29. junija v Cedlicdorfu; pridiguje č. g. Moric Müller, župnik v Himmelbergu.

Č. g. Legerski Ivan, dne 29. junija v Friedecku (Avstr. Šlezija); pridiguje č. g. župnih Ivan Tagliaferro.

Č. g. Löw Hubert, dne 29. junija v Heilig Kreuz (Tirolsko); pridiguje č. g. župnik Jurij Haarpointner.

Č. g. Mayer Jakob, dne 7. julija v Zgornjem Dravogradu; pridiguje č. g. dekan Jož. Habernig iz Špitala.

Č. g. Motz Rudolf, dne 29. junija na Vrbiči (Litomerice, Češko); pridiguje č. g. dekan Karel Reiter.

Č. g. Ninaus Franc, dne 30. junija v Feldbachu na Štajerskem; pridiguje č. g. o. Admarus Hladky O. F. M.

Č. g. Orel Jurček, dne 29. junija v Selah; pridiguje č. g. profesor dr. Gr. Rožman, Celovec.

Č. g. Rudolph Pavel, dne 30. junija v Langenbrucku (pruska Šlezija); pridiguje č. g. župnik Kliem J.

Č. g. Umschaden Peter, dne 30. junija v Št. Lenartu (Labud. dolina); pridiguje č. g. župnik Jožef Meier, Reichenfels.

Debelo tiskana sta Slovenca. Potem se zapre bogoslovje. Najmanj štiri leta ne bo več kakega novega duhovnika. Koroško ljudstvo! moli, pridno moli, da se ta vojska enkrat konča, da duhovniški dotok ne usahne.

Vsem č. g. novomašnikom obilo sreče in blagoslova na težavnih, a ljubeznivih potih dušnega pastirstva!

Obvezna pastoralna konferenca

za mesto Celovec in okolico bo 19. junija, ob 10. uri dopoldne v rokodelskem društvenem domu v Celovcu. — Na župnijo Goričjavas (Hörzendorf) je prezentiran g. msgr. Karel Wohlandt, župnik v Trebnju.

XXXI. letno poročilo „Marijine družbe v kn. šk. bogoslovju v Celovcu“.

Sredi junija se bodo bogoslovci — udje Marijine družbe zbrali na zadnjem zborovanju; zadnjikrat bodo v bogoslovju obnovili svojo slovesno prisego Brezmadežni in presvetemu Srcu. In s tem shodom se zaključi delovanje v Marijini družbi za nekaj časa, morda za dolga leta — vse to je v božjih rokah. Letos odhajajo zadnji notranji udje v dušno pastirstvo in tako se spremeni kongregacija bogoslovcev sama od sebe v Marijino družbo duhovnikov. Vse častite vnanje ude prosimo, naj vpošljejo do srede junija obnovitev posvetitve. Težave v tiskarnah so nas prisilile, da letos opustimo tiskanje posebnega letnega poročila. Zato pa naj v naslednjem čisto kratko poročamo vsem častitim vnanjim udom o življenju in delovanju v Marijini družbi v zadnjem poslovnem letu.

Lansko leto je obnovilo svojo obljubo 178 zunanjih udov. 28. aprila 1917 — ob priliki podelitve subdijakonata — je sprejel mil. g. škof 6 novih udov v Marijino družbo. V svojem nagovoru je posebno poudarjal važnost Marijinih družb za plodovito dušno pastirstvo.

V svoje veliko veselje je sprejela kongregacija od svojega dolgoletnega voditelja o. dr. Gattererja d. J. pismo, v katerem prosi, da bi ga vpisali v imenik udov. „Nobene druge Marijine družbe nisem tako dolgo vodil; sploh pa je moje srce v ljubezni vedno še vezano na ljubo Koroško.“ Globoko hvaležni smo mu poslali srebrno svetinjico naše kongregacije.

Na povabilo magistrata sta govorila Marijinim družbenikom — bogoslovcem tudi oba škofijska voditelja Marijinih družb, dr. Arnejc in dr. Dillinger o praktičnih izkušnjah iz življenja Marijinih družb.

Letos smo se največ pečali s perečim vprašanjem o dušnopastirskih težkočah med vojsko in po vojski.

Odseki so pridno delovali. Evharistični odsek je imel vsako nedeljo molitveno uro na namen katoliške cerkve in naše škofije. Vsak dan pa se je opravljala molitvena vojska za mir in spravo.

Misijonski odsek je trikrat javno zboroval; vsakih 14 dni pa so imeli posvet ožji udje (jedro). Največ skrbi in negovanja je zahtevala misijonska knjižnica, ki se bo razširila v škofijsko misijonsko knjižnico. Ta knjižnica bo odprta vsem zunanjim udom. Dosedaj šteje 60 deloma zelo dragocenih in znanstvenih del. Naročena je na 20 misijonskih glasil. Seveda se mora knjižnica v ta namen še bogato opremiti, zato bo kongregacija letos tudi vsa morebitna darila č. g. udov porabila izključno le za knjižnico.

Bog plačaj vsem dobrotnikom, quos cum prole pia, benedicat virgo Maria!

Marijina družba bogoslovcev:
Marijino oznanjenje.

Za dekleta in žene.

Ženam in dekletom!

9. junij 1918.

Dne 9. junija se bo izpostavilo v cerkvah na željo presvetle vladarske hiše božje Srce v najsvetejšem zakramentu na oltarju. Prosilo se bo božje Srce, da nam pošlje mir.

Matere, pripeljite ta dan svoje otroke in posle k Jezusu. Šaj bo tudi naša iskrenoljubljena mati Zita klečala ta dan v goreči molitvi pred Jezusom. Skupno z našo milo vladarico bomo prosili božje Srce pomoči. — Dekleta, ve pa ovenčajte čarobno oltarje. Jaz se že danes veselim na nedeljo, ker sem trdno prepričana, da bo presveto Srce Jezusovo v prav obilni meri rosilo svoj nebeški blagoslov na našo ljubo Avstrijo.

Stare bolečine se povrnejo zopet, kakor hitro postane vreme vlažnejše in hladnejše. Naše mišice in živci so zelo občutni za mraz in vlago. Radi tega moramo imeti za naglo odstranjenje teh ponavljajočih se bolečin vedno v hiši Fellerjev blagodejni rastl. esenčni fluid z zn. „Elsa-fluid“. Isti učinkuje hitro bolečine lajšajoče, odpravi povzročitelji bolečin in razkroji dražilce bolečin vsled svojega učinkujočega dovajanja krvi. Te blagodejne lastnosti „Elsa-fluida“ potrjuje čez 100.000 zahvalnic, kakor tudi mnogoštevilni zdravniki. Nobeno drugo bolečine lajšajoče sredstvo ne more enakih uspehov zaznamovati. Zato se naroči pristen „Elsa-fluid“ pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvaško). 12 steklenic stane na vse strani franko le 14 K 32 h. 24 steklenic franko samo 27 K 32 h. Obenem se lahko naroče Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 škatlic franko za 7 K 37 h. Te kroglice imajo to prednost, da so popolnoma neškodljive in zelo priljubljene pri drugače zelo občutljivih osebah, vzbujajo tek, ojačujejo želodec in ne učinkujejo drastično. Olajševalec bolečin je Fellerjev „Elsa-mentolov črtnik“ zoper migreno v kartonih po 1 krono. Velikega pomena pri glavoin zobobolu itd. (ss)

Društveni vestnik.

Izobraževalno društvo v Globasnici upripori v nedeljo, 9. rožnika, ob 3. uri popoldne po starem času, v lastnih prostorih veseloigr „Tri

Ko smo dospeli ob 11. uri zvečer v Prago, so nas pozdravile prve žene in dekleta z navdušenimi klici: „Živeli Jugoslovani, živela Jugoslavija!“ Obsipale so nas s cvetjem in stiskale nam roke, kot bi bili že stari znanci in prijatelji. 16. maja bil je praznik sv. Janeza Nepomuka, patrona kraljevine Češke. Ta dan se je praznovala tudi 50letnica položitve temeljnega kamena za češko narodno gledališče. Na vse zgodaj so že krasila dekleta v slikovitih narodnih nošah ulice in trge slavnega, starega mesta. Tekom dopoldneva pa so se vse zbrale na Vaclavskem namestju in prepevale z navdušenjem naše narodne himne, z navdušenjem, pravim, kajti obrazi so jim žareli, in oči so se jim dvigale do neba

Tu sem se spomnil posebno vas, deklet po deželi, ki tako zelo čislate mestno modo, ki vam prav malo pristoja. V Pragi so bogatini doma in bi se njih hčerke prav lahko oblačile v samo svilo,

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

sprejema kot oficijelno subskripcijsko mesto prijave na

osmo avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

- I. davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo po K 91.54;
II. davka proste 5 1/2% odpovedljive državne zakladnice „ „ 95.50.

Tiskovine za prijavo in pojasnila strankam so brezplačno na razpolago.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Maup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

sestre" in „Zakleta soba ali gostilna pri zlati goski“ v prid dobrodelnim namenom. Nadejamo se mnogostevilne udeležbe.

Raznoterosti.

Namesto krone — marka. Nemški listi poročajo, da se na merodajnem mestu bavijo z mislijo, da odpravijo avstro-ogrsko kronsko veljavo in uvedejo nemške — marke.

Španska bolezen. Na Španskem razsaja do sledj nepoznana bolezen, podobna influenci. V Madridu je obolelo 80.000 ljudi, v Barceloni pa 30.000. Umrl pa na tej bolezni dosedaj ni nihče.

Na odru aretiran. V Budimpešti je bil dne 30. maja na gledališkem odru aretiran igralec dezertar Ladislav Baroti. Igral je vlogo vojaškega sodnika, ki je ravnokar zaslišaval nekega dezertarja. Spravili so ga z odra z nasajenim bajonetom.

Strašen umor na Dunaju. V hotelu Bristol je bila umorjena družabnica baronice Vivanti. Morilec je iz stanovanja odnesel 180.000 K. Policija je dognala, da je povzročitelj umora neki Emo Daniel, nečak barona Vivantija. Pri svojem stricu je bil vsakdanji gost in je imel dobro službo s 700 K mesečne plače. Daniel je najel uslužbenca pri „Assicurazione generali“, ki je umor izvršil.

Za kratek čas.

Slab recept. Zdravnik: „Dobro ste se že pozdravili; le jeze in razburjenja se morate varovati!“ Pacijent: „Potem pa prosim, da mi ne pošljete tako hitro svojega računa!“

Lovska šmola. A: „Ste danes na lovu veliko zajcev postrelili?“ B: „Streljal sem že veliko, pa ti bojzljivi zajci so samega strahu drug za drugim zbežali.“

V zadregi. Stric: „Pa v vsakem pismu me skušaj za denar napumpati!“ Visokošolec: „Dragi stric, včasih človek res že ne ve, kaj naj bi pisal!“

Tudi izgovor. Orožnik divjemu lovcu, ki ga naleti s puško v gozdu: „Kaj delaš tu v revirju s puško?“ Divji lovec: „I, i, vstreliti sem se hotel!“

Hiter odgovor. Gospod (ki hoče na konjski tramvaj): „Je ta Noetova ladja že polna?“ Potnik: „Samo osla še manjka; kar ustopite, gospod!“

Rešitev računskih naloge v predzadnji številki: (Imenujmo kanglice po velikosti I, II, III.) Iz I 6 l v III, iz III 6 l v II; iz I 6 l v III, iz III 4 l v II, iz II 10 l v I; iz III 2 l v II, iz I 6 l v III. Tako ima vsak 8 litrov mleka.

Listnica upravnštva.

Našim cenjenim naročnikom, ki še niso plačali letošnje naročnine ali doplačali zvišane naročnine, pošljemo po pošti položnice ter prosimo, da se jih vsi prejemniki poslužijo.

Vse cenjene naročnike prosimo, naj nam pri preselitvah ali premestitvah naznanijo poleg novega naslova tudi stari naslov ter številko, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom). To je zaradi tega važno, da ne bi pošljali lista pomotoma na dva kraja, na nov in na star naslov.

Ruharica pošteno dekle, ki je večja tudi gospodinjstva, želi dobiti novo službo, najraje v kakem župnišču. Naslov pove uredništvo.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in tolažbe ob prebriski izgubi našega nad vse ljubljene sina, oziroma brata,

Maksa Wesiak

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas tolažili ob času bolezni in smrti, ter vsem onim, ki so ranjkega tolažili v njegovi kratki, a mučni bolezni, ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvalimo g. kaplanu Supanu za ginljiv nagrobni govor, in enj. učiteljstvu, ki je z učenci ranjkega spremljalo na zadnji poti. Posebna hvala darovateljem krasnih cvetk in vencev!

Žalujoci stariši, brata in sestra.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Kupim dobro harmonij. Naznanilo ohranjen tvrdke želim. **Fr. Grafenauer**, p. Brdo pri Šmohorju, Koroško.

Posestvo

ki leži ob državni cesti, obsega okoli 16 oralov sveta, od tega 9 1/2 oralov polja arondirano, je zaradi bolezni **na prodaj**. — Naslov pove upravnštvo lista „Mir“ št. 23. Znamka za odgovor.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelih, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Vabilo

na

redni letni občni zbor

posojilnice:

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

ki se vrši

v četrtek, 20. junija 1918, ob 10. uri dopoldne, v posojilničnem prostoru, **Pauličeve ulice št. 7 v Celovcu.**

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju l. 1917.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Klavne konje

kupi po najvišjih cenah **Karl Schuschnig, Celovec**, Glangasse 2.

Prevzema tudi klanje v sili.

Dopisnica zadostuje.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

zadruga:

Gospodarska zadruga v Sinčivasi

r. z. z. o. z.

ki se vrši

v nedeljo, 23. junija 1918, ob 4. uri (novi čas) popoldne v zadrugi.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju zadruga l. 1917.
2. Volitev odbora.
3. Predlog „Zadružne zveze“ o preustrojitvi zadruga v blagovno centralo.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi pri velevažnem zborovanju vabi

odbor.

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Suhi

r. z. z. n. z.

ki se vrši

v četrtek, dne 13. junija 1918, ob 1/2 11. uri, v hranilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1917.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri shod ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje zbor brez ozira na število udov.

Odbor.

Framydol je sredstvo za pomlačenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 3.25.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.45. — Povzete 45 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva ulica št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva ulica št. 7.